

ת"פ 35639/06/16 - מדינת ישראל נגד יורם בידוש

בית משפט השלום בקריית גת

20 יוני 2017

ת"פ 35639-06-16 מדינת ישראל נ' בידוש
בפני כב' הסגנית נשיאה ד"ר נגה שמואל-מאיר
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
יורם בידוש

הנאשמים

נוכחים:
ב"כ המאשימה עו"ד אבי דהן
הנאשם - בעצמו וב"כ עו"ד גנון בשם עו"ד סויסה
גזר דין

א. רקע עובדתי

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של גידול סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: "**הפקודה**").

כפי הנטען בכתב האישום המתוקן, ביום 13.06.2016 גידל הנאשם בתוך אדניות בחצר ביתו 8 שתילים בגדלים שונים, במשקל של 1.65 ק"ג נטו, של סם מסוכן מסוג קנבוס.

2. הצדדים לא הגיעו להסכמות עונשיות ביניהם, אך הוסכם כי עובר לשמיעת הטיעונים לעונש הנאשם יופנה לשירות המבחן. כן הוצהר, כי המאשימה תעתור להשית על הנאשם מאסר בפועל, מאסר מותנה, קנס והתחייבות, ואילו ההגנה תוכל לטעון בעניין העונש כראות עיניה, לרבות לביטול הרשעתו של הנאשם.

3. **תסקיר שירות המבחן** שהתקבל בעניינו של הנאשם נושא אופי חיובי במידה רבה, ובסופו המלצה להשית עליו צו של"צ, צו מבחן והתחייבות.

מטעמים של צנעת הפרט לא אעלה עלי גזר דין זה את כל המפורט בתסקיר, לבד מלציין כי הנאשם הודה בביצוע העבירה, והסביר כי ביצעה על רקע התמכרותו, מתוך רצון להימנע ממגע עם סוחרי סמים וכדי לצמצם בעלויות קניית הסם. לצד אלה, הנאשם טען כי הוא מבין את הבעייתיות שבהתנהגותו ומודע למחיר ששילם בעקבות ביצוע העבירה.

עוד נמסר, כי הנאשם החל להשתמש בסמים מסוג קנבואידים בהיותו בן 25, ועם הזמן פיתח תלות בסם והחל לצרוך אותו על בסיס יומי. בהינתן אלה, ולנוכח הרצון שהביע הנאשם, הלה הופנה במסגרת הליך המעצר ליחידה לטיפול בהתמכרויות בעיר קריית גת. גורמי הטיפול ביחידה מסרו כי הנאשם מגיע באופן סדיר ועל בסיס שבועי לטיפול פרטני וקבוצתי וכי הוא השתלב בקבוצה הטיפולית באופן חיובי. אשר לטיפול הפרטני, נמסר כי הנאשם אמנם מגלה קשיים מסוימים, אולם קשיים אלה מותאמים לשלב הראשוני של הטיפול שבו הוא נמצא. כן יש לציין, כי במהלך כל תקופת הקשר הטיפולי, הנאשם מסר בדיקות שתן שנמצאו נקיות משרידי סם.

לבסוף, לאחר ששקל את מכלול הנתונים הרלוונטיים, והעריך כי הסיכון הנשקף מהנאשם להישנות עבירות דומות בעתיד הינו נמוך, בא שירות המבחן בהמלצתו העונשית, כפי שזו פורטה בתחילת הדברים.

עוד ייאמר, בבחינת למעלה מן הצורך, כי לא נהיר מדוע שירות המבחן ציין שבנוסף לעבירת הגידול, הורשע הנאשם גם בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית. שכן, כאמור, בכתב האישום המתוקן מיוחסת לנאשם אך ורק עבירה אחת של גידול סם.

4. **מחוות דעת הממונה על עבודות השירות**, שהתקבלה ביום 14.06.2017, עולה כי הנאשם כשיר ומתאים לביצוע עבודות שירות.

ב. טיעוני הצדדים (עיקרי הדברים)

5. בא כוח המאשימה עמד על חומרת המעשה המיוחס לנאשם; על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מכך; ועל הנסיבות שנלוו לביצוע העבירה, ובכלל זה למספר השתילים ולמשקל הסם. בהמשך, לאחר שהפנה לפסיקתו של בית משפט זה, עתר בא כוח המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין מאסר קצר, שניתן לרצותו בעבודות שירות, לבין 8 חודשי מאסר בפועל. בא כוח המאשימה ציין כי לא נעלמה מעיניו העובדה שלנאשם עבר פלילי נקי, שהוא לקח אחריות על מעשיו והשתלב בהליך טיפולי, אולם לטענתו, נתונים אלה צריכים להילקח בגדרי מתחם העונש, ואין בהם כדי להביא לסטייה הימנו.

אשר לשאלת ההרשעה, נטען כי הנאשם אינו עומד בתנאים שנקבעו בפסיקת בית המשפט העליון בעניין זה, וזאת בשים לב, בין היתר, לחומרת העבירה המיוחסת לו ולכך שהוא לא הוכיח שייגרם לו נזק קונקרטי ככל שהרשעתו תיוותר על כנה.

6. מנגד, בא כוח הנאשם הפנה לתסקיר החיובי שהוגש בעניינו של הנאשם; לכך שהוא עבר הליך טיפולי ונתרם ממנו; לנסיבות חייו; לעברו הפלילי הנקי; לעובדה כי הוא עובד בעבודה מסודרת ומפרנס את משפחתו בכבוד; לכך שהודה בביצוע העבירה והביע חרטה כנה על ביצועה; לכך שבשתילים לא נמצא סם פעיל; ולכך שגידל את הסמים לשימושו העצמי בלבד. לאור אלה, ולאחר שהפנה לפסיקה שונה מטעמו, ועל אף ששירות המבחן לא המליץ על כך, עתר הסנגור להימנע מהרשעתו של הנאשם, או לחילופין לאמץ את המלצתו העונשית של השירות.

עוד במסגרת זו, הוגשו לעיונו של בית המשפט מכתב מאת מעסיקו של הנאשם, מכתב מאת שירותי הרווחה בעיריית קריית גת בעניינו של הנאשם ומשפחתו, ומסמכים רפואיים הנוגעים לרעייתו של הנאשם, שאת תוכנם לא אפרט כאן, אך אתיחס אליהם בהמשך (סומנו נ/1, נ/2 ו- נ/3, בהתאמה).

7. הנאשם שקיבל את "זכות המילה האחרונה", מסר כי הוא מצטער על מעשיו והבטיח כי אלו לא יישנו עוד.

דין והכרעה

ג. הערכים המוגנים שנפגעו, מידת

הפגיעה בהם, ונסיבות ביצוע העבירות

8. הגם שההגנה לא חלקה בטיעוניה על המתחם שאותו בא כוח המאשימה עתר לקבוע, אדרש ראשית חוכמה לעניין זה.
9. כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה (הוא העיקרון המנחה בענישה), תוך התחשבות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוען, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה הנוהגת.
10. אשר **לערכים החברתיים המוגנים** שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נדמה כי אין צורך להכביר מילים בנוגע לחומרה הרבה הכרוכה בעבירות הסמים, ויעידו על כך עונשי המאסר הארוכים שנקבעו בצדן. פקודת הסמים המסוכנים נחקקה על מנת להגן על ערכים חברתיים מרכזיים ובראשם החובה להגן על שלומו של הציבור, על בריאותו, על בטחונו האישי ועל רכושו. עבירות הסמים פוגעות פגיעה קשה לא רק במשתמשים בסם, אלא גם בבני משפחתם, חבריהם ומכריהם וכן בציבור בכללותו, אשר הופך לא פעם קורבן לעבירות רכוש ואלימות המבוצעות לצורך מימון ההתמכרות.
- אשר לעבירות של גידול סמים בפרט, הרי שאלו הפכו ל"מכת מדינה" של ממש, ויש ליתן את הדעת בעניין זה, בין היתר, לקלות שבה מבוצעות עבירות אלו ולקושי הרב בו נתקלות רשויות אכיפת החוק באיתור העבריינים (ראו בעניין זה דבריו של בית המשפט המחוזי בתל אביב יפו בעפ"ג (מחוזי תל אביב יפו) 42358-10-14 **אבי גיא נ' מדינת ישראל**, (18.02.2015) (להלן: "**עניין גיא**")).
11. במקרה הנדון, בשים לב מצד אחד, לכמות השתילים ומשקל הסם שגידל הנאשם; ומצד שני, לאור העובדה שהנאשם לא השתמש בציוד רב או מתוחכם לשם ביצוע העבירה; ולנוכח יתר הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, כפי שיפורט להלן, מצאתי כי **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** במקרה הנדון מצויה ברף הבינוני.
12. בבחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות**, נתתי דעתי לסוג הסם שהנאשם גידל והחזיק, כאשר עסקינן בסם הקנבוס שנמנה עם "הסמים הקלים", ואינו מצוי במדרג חומרה גבוה מבין הסמים השונים (והדברים נאמרים מבלי להקל ראש בנזקים שגם סם "קל" זה עלול להסב לנאשם ולסביבתו). עוד יש ליתן את הדעת לכך שנאשם גידל 8 שתילים במשקל של 1.65 ק"ג נטו, משקל שאיננו נמוך כל עיקר.
- מנגד ולקולא, נתתי דעתי לכך שלמעט אדניות, הנאשם לא החזיק בכלים וחומרים מיוחדים המשמשים בדרך כלל את מעבדות הסמים המאולתרות, כגון חומרי דישון, נורות, מאווררים, צינורות נירוסטה, מדחומים דיגיטליים וכיוצא באלה. הגם שבאופן אינהרנטי כמעט, עבירות הגידול דורשות תכנון מוקדם ברמה כזו או אחרת, הרי שבמקרה הנדון, כאמור, אין עסקינן בנאשם שהצטייד מבעוד מועד בציוד מיוחד כזה או אחר לצורך גידול הסמים, לא ייחד חדר מסוים בדירתו כדי שישמש אותו לצורך הגידול, ובוודאי שלא שכר דירה או מקום אחר לשם כך בלבד.
- אשר לסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה, הלה טען בשירות המבחן כי זו בוצעה על רקע התמכרותו וכדי להימנע ממגע עם סוחרי סמים ולהקטין את עלויות קניית הסם. ואכן, בכתב האישום המתוקן לא נטען כי הנאשם גידל את הסמים שלא לצרכי העצמית. משכך, ובהיעדר אינדיקציה אחרת, יש לפרש את מכלול הנסיבות בדרך המקלה עם הנאשם, ולראות בסמים שגידל ככאלו שנועדו לצרכי העצמית בלבד (ראו והשוו דברים שנאמרו בפרשת **גיא** שהוזכרה לעיל; ובעפ"ג (מחוזי חיפה) 28110-10-15 **מדינת ישראל נ' עידן דוד**, (17.12.2015)). אמנם אין בכך כדי להצדיק את ביצוע העבירה, אך ברי כי אין דינו של אדם אשר מגדל סמים כדי למכור אותם לכל המבקש ולהפיצם בציבור כדין

אדם שמגדל סמים בביתו אך כדי להימנע ממגע עם סוחרים סמים ועל מנת לחסוך בסכום אותו הוא נדרש לבזבז כדי לספק את התמכרותו.

בנוסף, נתתי דעתי לכך שכתוצאה ממעשיו של הנאשם לא נגרם נזק ישיר וממשי כלשהו (בהמשך, אתייחס לטענה בדבר המצב הרפואי שאליו נקלעה רעייתו של הנאשם כתוצאה ממעצרו). אם כי, אין לייחס משקל רב לנסיבה זו, שכן אלו הן דרכן של עבירות הסמים, כאשר פעמים רבות לא ניתן להצביע על נזק מוחשי ומידי שנגרם כתוצאה מהן, מה שאינו מפחית כהוא זה מהנזק הרב וארוך הטווח שהן מביאות עמן. כך, הסמים פוגעים פגיעה קשה לא רק במשתמשים בסם, כי אם גם בבני משפחתם, חבריהם ומכריהם וכן בציבור בכללותו. לא פעם נדרשים המכורים לסמים לבצע עבירות רכוש ואלימות כדי לממן לעצמם את מנת הסם הבאה, ובעצם כך מביאים לפגיעה, פעם אחר פעם, בקניינו ובביטחונו של הזולת. גם ניתן בנקל לשער ולדמות את מסכת הסבל והייסורים שעוברים בני משפחתם וחבריהם הקרובים של המכורים לסמים, אשר נאלצים לראות את יקיריהם הולכים מדחי לדחי ומדרדרים את חייהם אל פי תהום. זהו גם אותו נזק פוטנציאלי הטמון בעבירות הסמים השונות.

בשולי נקודה זו, אציין כי טענת ההגנה לפיה בשתילים שגידל הנאשם לא נמצא סם פעיל, וכי המדובר בענפים וגזעים בלבד (עמ' 8, שורות 14-15 לפרוטוקול) לא הוכחה כדבעי, והיא אף חותרת במידה רבה תחת הודאתו של הנאשם בכתב האישום המתוקן. כפי הידוע, מקום בו נאשם מודה בעובדות כתב האישום, שומה על בית המשפט לגזור את דינו אך ורק על יסוד העובדות והנסיבות המפורטות בו, אלא אם מתקיימים תנאים של סעיף 40 לחוק העונשין (ראו למשל, ע"פ 677/14 דנקנר נ' מדינת ישראל, (17.07.2014); ע"פ 7349/14 מדינת ישראל נ' פלונית, (14.05.2015)). ואולם כאמור, במקרה הנדון ההגנה לא הביאה ולו בדל ראיה כדי לתמוך בטענה האמורה, ואף אפנה לתוספת הראשונה לפקודה, שם מוגדר ה"קנבוס" כ"כל צמח מהסוג קנבוס (Cannabis) וכל חלק ממנו, לרבות שרשיו אך למעט שמן המופק מזרעיו". ככל שהיו לנאשם טענות כאלה או אחרות הנוגעות להיעדרו של סם פעיל בשתילים שגודלו על ידו, כי אז הייתה פתוחה בפניו הדרך לנהל את התיק ולהביא ראיות שיוכיחו טענות אלו. משלא עשה כן, נותר לנגד עיניו של בית המשפט כתב האישום המתוקן בלבד, ולכן לא אייחס משקל לטענה האמורה.

13. **מדיניות הענישה** בעבירת הגידול מתחשבת בצורך במאבק בנגע הסמים המסוכנים בכלל, ובתופעת הקמת המעבדות הביתיות ההולכת וצוברת תאוצה בשנים האחרונות בפרט. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת, מעלה כי במקרים דומים שבהם דובר בנאשמים שגידלו סם מסוג קנבוס במשקל הנמדד בקילוגרמים בודדים, מושתים על דרך הכלל עונשים הנעים על פני מנעד שתחילתו במספר חודשי מאסר, לרוב לריצוי בעבודות שירות, וסופו בתקופות מאסר היכולות להגיע לכדי מספר דו ספרתי של חודשים.

כך למשל, ראו מתחמי הענישה והעונשים שהושתו ברע"פ 314/16 גיא בן צבי נ' מדינת ישראל, (22.02.2016); רע"פ 7005/14 עידן דגן נגד מדינת ישראל, (30.11.2014); עפ"ג (מחוזי ירושלים) 56662-05-16 ישראל מאיר ששון בוקעי נ' מדינת ישראל, (09.05.2017); עפ"ג (מחוזי מרכז) 8650-04-15 שמעון שורץ נגד מדינת ישראל, (22.12.2015); עפ"ג (מחוזי באר שבע) 13901-11-15 עזרא נ' מדינת ישראל, (09.12.2015); ת"פ (שלום ירושלים) 116-07-16 מדינת ישראל נ' דוד אמויאל, (23.04.2017).

כאן יצוין, כי בפסיקה שאוזכרה הושתו עונשים המצויים על המנעד שעליו עמדתי לעיל, אך ברי כי קיימים גם מקרים בעלי נסיבות חריגות, לכאן או לכאן, שבהם נגזרו עונשים חמורים או קלים יותר. מה גם, וזאת חשוב לזכור, כי גם לאחר תיקון 113 הענישה היא לעולם אינדיווידואלית וכל מקרה צריך להיבחן לגופו, תוך שהבחינה כאמור תמיד צריכה להיעשות לגופן של העבירות והנסיבות הנלוות להן ולגופם של נאשמים, על כל מאפייניהם האישיים ונסיבותיהם הייחודיות (ראו והשוו ע"פ 433/89 ג'ורג' אטיאס נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(4) 170, (1989); ורע"פ 3173/09 פראגין נ' מדינת

ישראל, (05.05.2009). קביעת מתחמי הענישה והשתת העונשים בגדריהם לעולם לא יכולים להיעשות על סמך הכותרות של העבירות (ראו והשוו ע"פ 1323/13 רך חסן נ' מדינת ישראל, (05.06.2013); ורע"פ 4088/13 אחמד בן שחדה הדרי נ' מדינת ישראל, (11.06.2013)), ובכל מקרה השיקול של "מדיניות הענישה" הינו אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים אותם ישקול בית המשפט בטרם קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין (ראו בעניין זה ע"פ 1903/13 חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל, (25.06.2013)).

עוד ייאמר, כי לא נעלמה מעיני העובדה שבמרבית פסקי הדין שאוזכרו, דובר בנאשמים שלצד עבירת הגידול הורשעו גם בעבירות נוספות, כגון החזקת סם לצריכה עצמית, החזקת סם שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים להכנת סם, וכיוצא באלה, ואילו הנאשם שבפניי הורשע אך ורק בעבירה אחת של גידול סם.

14. לאור כל האמור, ובשים לב לעיקרון המנחה בענישה, לערכים המוגנים שנפגעו ולמידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנוהגת ולנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, סבורתי כי מתחם העונש ההולם שאותו ביקשה המאשימה לקבוע (ושההגנה לא חלקה עליו) אמנם מקל במידת מה אך עודנו מצוי במתחם הסבירות, ולכן אכבדו.

אשר על כן, הריני לקבוע כי מתחם העונש ההולם במקרה הנדון ינוע בין מאסר קצר, שניתן לרצותו בעבודות שירות, לבין 8 חודשי מאסר בפועל.

ד. שאלת ההרשעה

15. על פי ההלכה הפסוקה, אשר לא שונתה בעקבות תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם, וסיום ההליך המשפטי ללא הרשעה ייעשה **רק במקרים חריגים שבחריגים**, בהם היחס שבין חומרת העבירה לבין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, אינו סביר (ראו בעניין זה, למשל, רע"פ 11476/04 מדינת ישראל נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ, (14.04.2010); רע"פ 5100/14 מסארווה נ' מדינת ישראל, (28.07.2014); ורע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל, (10.11.2014)). זאת ועוד, בפסיקה המנחה בשאלת הימנעות מהרשעה נקבע כי זו מותנית בהצטבר שני גורמים: האחד, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם והשני, סוג העבירה מאפשר ביטול ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים (לעניין זה ראו: ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: "**פרשת כתב**"); ע"פ 2513/96 מדינת ישראל נ' ויקטור שמש, פ"ד נ(3) 682 (1996); וע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3) 685, 690 (2000)).

כן ראו את מבחני העזר בעניין זה, כפי שאלו פורטו ב**פרשת כתב** (בפסק דינו של כב' השופט ש' לוי) ובע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3) 685, 690 (2000).

16. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בתסקיר שירות המבחן אשר הוגש בעניינו של הנאשם, שוכנעתי כי מקרה זה **אינו** נמנה בגדר אותם מקרים חריגים עליהם מדברת **הלכת כתב** כמצדיקים סטייה מן הכלל, לפיו נאשם שעבר עבירה יורשע בדינו. **לא** מצאתי כי עניינו של הנאשם נופל לגדר אותם "חריגים שבחריגים" וכי מתקיימות בו אותן נסיבות מיוחדות המצדיקות הימנעות מהרשעתו. ובמה דברים אמורים?

17. ראשית, ההגנה לא טענה, בוודאי לא בפה מלא, וממילא גם **לא שוכנעתי כי הרשעתו של הנאשם תביא לפגיעה קונקרטיה וממשית בתעסוקתו**. בעניין זה, הוצג לעיוני מכתב מאת החברה המעסיקה את הנאשם (נ/1), ובו נמסר כי הנאשם נאלץ לעיתים להשתמש ברכב החברה, כי הוא מבצע את עבודתו לשביעות רצון המעסיקים, וכי בחברה "מקווים להמשך העסקתו". מהמכתב האמור לא עולה כי הנאשם עלול להיות מפוטר ממקום עבודתו ככל

שהרשעתו תיוותר על כנה.

בהינתן האמור, ומשלא הוכח כי הרשעתו של הנאשם עלולה לגרום לו נזק קונקרטי וממשי, אין מנוס מלקבוע כי הנאשם לא עמד בתנאי הראשון שנקבע בפסיקה, ואשר התקיימותו נדרשת על מנת שבית המשפט ישקול לסטות מהכלל לפיו מי שנמצא אשם בביצוע עבירה יורשע בדינו (ראו למשל **פרשת פרנסקי**).

18. אף שדי היה באמור עד כה כדי לדחות את בקשתו של הנאשם לבטל את הרשעתו, אציין, ולו למעלה מהצורך, כי אף באתי לכלל מסקנה לפיה גם התנאי השני שנקבע בהלכת כתב אינו מתקיים במקרה הנדון. לשון אחר, סבורתני כי לא ניתן במקרה זה להימנע מהרשעתו של הנאשם מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים. הנאשם הורשע בעבירת סמים שבצידה עונש מרבי של 20 שנות מאסר, וחומרת העבירות אף מתעצמת לנוכח כמות השתילים והמשקל של הסם שגידל הנאשם, שאך לשם השוואה יאמר שהוא גבוה פי 110 מחזקת ה"צריכה עצמית" של סם הקנבוס שנקבעה בפקודה.

זאת ועוד, כפי שצוין קודם לכן עבירות גידול הסמים הפכו זה מכבר ל"מכת מדינה" של ממש, מה שמחייב את בתי המשפט להעלות תרומתם לשירות התופעה, וזאת בין היתר באמצעות אי גילוי סובלנות כלפי המורשעים בעבירות אלו. כלשונו של בית המשפט המחוזי **בעניין גיא**:

"דומה שמעבדות הסם הפכו למכת מדינה. נראה שהקלות שבגידול הסם, הביטחון היחסי באי חשיפת העבירה כאשר מדובר בפעילות בתוך תחומי הבית והפוטנציאל הגלום בה, משמשים קרקע נוחה להפיכתה לנפוצה. נפוצות העבירה מחייבת אמירה ברורה ונורמטיבית של בתי משפט העוסקים בתחום זה".

כן ראו הדברים שנאמרו בעפ"ג (מחוזי תל אביב יפו) 4706-10-15 **מדינת ישראל נ' עמרי מסרי**, (23.11.2015), שם הודגש באופן שאינו משתמע לשני פנים, כי הימנעות מהרשעה בעניינם של נאשמים אשר הורשעו בעבירות של גידול סם תיתכן אך במקרים חריגים שבחריגים:

"כמותב שהעיסוק בתחום הפלילי הוא לחם חוקו ושומע לא מעט ערעורים פליליים נוכל לומר כי, אין כמעט שבוע דיונים שבו איננו מוצאים עצמנו דנים במספר תיקים שעניינם מעבדות סמים. תופעת מעבדות הסמים הפכה להיות נפוצה ושכיחה ביותר שעל כן אין מנוס אלא להילחם בה בחורמה... דברים דומים נאמרו בעפ"ג 17796-10-14 מדינת ישראל נ' דדון שם הפנינו לערעור אחר עפ"ג 46738-09-14 מדינת ישראל נ' צ'קבאשווילי ואח', הדברים חוזרים על עצמם שעל כן לא נוסף בציטוטים, כאמור מדובר בתופעה נפוצה ביותר וככל הנראה קלה לביצוע. אמרנו באותו ענין כי: 'הרושם הוא שהקלות הבלתי נסבלת של הקמת מעבדת סמים מעודדת אנשים רבים לעסוק בתחום 'חקלאי' זה... מעבדה אחת משחררת כמות סם מאסיבית לשוק הסמים הרווי גם כן...'. האמור לעיל מביא למסקנה חד משמעית כי סיום הליך בדרך של אי הרשעה כאשר מדובר במעבדת סמים יהיה חריג שבחריגים [ההדגשה איננה במקור - נ.ש.מ.]".

אכן ברי, כי כל מקרה צריך להיבחן לגופו, ובהחלט ייתכן כי יהיו מקרים בהם יהיה זה מוצדק להימנע מהרשעתו של מאן דהוא שהואשם בעבירה זזה לזו שביצע הנאשם (וראו ת"פ (שלום קריית גת) 53716-03-15 **מדינת ישראל נ' זגורי**, (05.04.2016), אשר ניתן על ידי מותב זה). אולם לידי, עניינו של הנאשם שבפניי איננו אותו מקרה חריג שבחריגים, וביטול ההרשעה במקרה הנדון עלול לשגר מסר מטעה לציבור של סלחנות וסובלנות כלפי מגדלי סמים בביתם.

לאור אלה, כאמור, שוכנעתי כי לא ניתן במקרה זה להימנע מהרשעתו של הנאשם מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים.

19. כללם של דברים, מקום בו לא הוכח כי הרשעתו של הנאשם בדין עלולה לגרום לו נזק ממשי וקונקרטי, ומששוכנעתי כי לא ניתן במקרה הנדון להימנע מהרשעתו של הנאשם מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים, **הריני מורה כי הרשעתו של הנאשם תיוותר על כנה.**

בשולי הדברים אף אציין, כי בשים לב לכל האמור, נדמה שלא בכדי גם שירות המבחן לא בא בהמלצה להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם.

ה. גזירת העונש המתאים לנאשם

20. אשר לגזירת עונשו של הנאשם בגדרי מתחם העונש ההולם, כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, על בית המשפט לשקול בעניין זה את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כפי שאלו מפורטות בסעיף 40יא לחוק העונשין.

21. בעניין זה, נתתי דעתי לעברו הפלילי הנקי של הנאשם ולעובדה כי זו הסתבכותו הראשונה בפלילים. כן נתתי דעתי לפגיעה שעלולה להיגרם לנאשם ולמשפחתו אם יושת עליו עונש מאסר, ולו לריצוי בעבודות שירות, וזאת בשים לב לעובדה כי טרם ריצה עונשי מאסר בעברו; ולכך שהלה אב לארבעה ילדים שכלכלתם תיפגע אם כאמור, יושת עליו רכיב של מאסר בפועל (ואף אפנה בעניין זה למסמך נ/2 שהוגש לעיוני מטעם ההגנה).

עוד ולקולא, יש לשקול את העובדה כי הנאשם הודה במיוחס לו. וכאן ייאמר, כי את מירב המשקל בעניין זה יש להעניק לא בהכרח להודאה כשלעצמה ולחיסכון בזמן שיפוטי שהיא מביאה עמה, כי אם לעובדה שהנאשם הצטער והתחרט בצורה כנה על מעשיו, הביע מוטיבציה לשנות מדרכיו, השתלב בהליך טיפולי (שאודותיו ארחיב בהמשך) ואף חדל מלהשתמש בסמים. בכל אלה, יש כדי להעיד על כך שהנאשם הפנים את חומרת מעשיו ואת השלכותיהם. עוד לדידי, יש בדברים אלו כדי ללמד, ואף שירות המבחן סבור כך, שהסיכון הנשקף מהנאשם להישנות עבירות דומות בעתיד הצטמצם בצורה ניכרת.

בנוסף, נתתי דעתי להמלצתו של שירות המבחן, ולנסיבות חייו המורכבות במידה רבה של הנאשם, כפי שאלה פורטו בתסקיר ואף נלמדות מהמסמך נ/2 שהוגש לעיוני, ושייתכן כי הייתה להן השפעה על הנאשם עת ביצע את העבירה שבמוקד כתב האישום המתוקן. גם חוות דעתו החיובית של מעסיקו של הנאשם, המלמדת על כך שהנאשם מנהל אורח חיים יצרני ותקין, לא נעלמה מעיניי. אשר למסמך הרפואי שהוגש לעיוני מטעם ההגנה (נ/3), יצוין כי לא הוכח לבית המשפט כי ישנו קשר סיבתי בין מעצרו של הנאשם לבין מה שאירע לרעייתו בפרט ולמשפחתו בכלל. אולם, אף אם לא ניתן לייחס לכך משקל במסגרת הנסיבה הקבועה בסעיף 40יא(3) לחוק העונשין, עדיין נדמה שניתן להעניק משקל מסוים למה שאירע, וזאת כחלק מהשיקול הנוגע לנסיבות חייו של הנאשם.

22. כל אלה, על פניו, היו צריכים להביא את בית המשפט למסקנה כי יש לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם. אולם, בשים לב לאמור בסעיף 40ד(א) לחוק העונשין, שוכנעתי כי יש מקום במקרה הנדון לסטות לקולא מהמתחם האמור, וזאת לנוכח ההליך השיקומי שאותו עבר הנאשם ואשר יש בו כדי להעיד כי הוא השתקם או למצער כי יש סיכוי של ממש שישתקם", ואפרט.

מתסקיר שירות המבחן עולה כי במסגרת הליך המעצר הועמד הנאשם בצו פיקוח מעצר והופנה ליחידה לטיפול בהתמכרויות. במסגרת זו, הנאשם השתתף בשיחות פרטניות ובקבוצה טיפולית על בסיס שבועי, ומסר בדיקות שתן שנמצאו נקיות משרידי סם. הנאשם השתלב בקבוצה הטיפולית בצורה חיובית, הקפיד להגיע למפגשים באופן סדיר ושיתף בעולמו הפנימי. שירות המבחן אף התרשם כי הנאשם מקבל אחריות על ביצוע העבירה, מביע רצון לחדול משימוש בסמים ולהתמודד עם הקשיים שהחיים מזמנים לו באופן אדפטיבי, וכי הוא יכול להמשיך להיתרם מההליך

הטיפול.

בנסיבות אלה, לנוכח הליך השיקום שאיננו קצר שעבר הנאשם, תוך שהוא נגמל משימוש בסמים, מה שמלמד במידה רבה על איונו של המוקד הבעייתי שעמד ברקע לביצוע העבירה כך שהסיכון להישנותה הצטמצם עד דק (כפי שגם שירות המבחן העריך), סבורתני שניתן לומר כבר עתה שהוא השתקם או למצער קיים סיכוי של ממש שהוא ישתקם בצורה מלאה בעתיד. משכך, כאמור, מצאתי לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם אשר קבעתי, ולהימנע מהשתת רכיב של מאסר.

אכן, מלאכת גזירת הדין איננה קלה כלל ועיקר, ובית המשפט אינו מקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם, ומביע מהם סלידה רבתי. אולם, לאור כל האמור לעיל, מצאתי לבכר במקרה הנדון את הליך השיקום ולהסתפק בענישה מתונה יותר, ענישה שאינה מקימה חשש לפגיעה בהליך השיקום החיובי שאותו עובר הנאשם. כאן אף אזכיר, כי בשלב זה, כאשר יש סיכוי לא מבוטל שהנאשם ייגמל באופן סופי מהשימוש בסמים, הרי שאינטרס השיקום איננו האינטרס שלו בלבד, כי אם של החברה כולה. שכן, ככל שהנאשם ישתקם, היא תקבל בחזרה לשורותיה אזרח נורמטיבי, פרודוקטיבי, שומר חוק ונקי מסמים. דומני כי השתה של עונש הכולל רכיב של מאסר בפועל, עונש שכאמור ייתכן שיהיה בו כדי לקטוע את ההליך השיקומי שאותו עובר הנאשם, עלולה לפגוע הן באינטרס הפרטי שלו והן באינטרס של החברה כולה.

23. כאן גם יוער, כי דווקא בעבירות מהסוג של העבירה שבה הורשע הנאשם מתעצמת חשיבותו של הליך השיקום. שכן, גלוי וידוע שכמו במקרה הנדון, כך גם במקרים רבים אחרים מבוצעות עבירות הסמים על רקע התמכרותם של הנאשמים לסמים, ומתוך רצון לממן ולספק התמכרות זו. במצב דברים זה, וכפי שכבר צוין לעיל, ככל שהנאשם יצא ממעגל הסמים וייגמל משימוש בהם, כי אז גם תתאין הסיבה העיקרית שהביאה לביצוע העבירות. על כן, נדמה שלא בכדי לצד הפסיקה לפיה בעבירות סמים יש להעניק עדיפות לשיקולי הגמול על פני האינטרס האישי של הנאשם, מצאו לא אחת בתי המשפט השונים, במקרים המתאימים, לבכר דווקא את שיקול השיקום בעניינם של נאשמים שעברו הליך טיפולי משמעותי ונגמלו משימוש בסמים. וראו בעניין זה את הפסיקה שהוגשה לעיוני מטעם הצדדים, הן מצד המאשימה והן מצד ההגנה. כן ראו, לדוגמא, מקרים נוספים שבהם בתי המשפט נמנעו מהשתת רכיב של מאסר בפועל על נאשמים שהורשעו בעבירה של גידול סם (גם כאשר דובר במשקלים דומים לזה שבפני ולעיתים אף כשדובר בהרשעה בעבירות נוספות): עפ"ג (מחוזי תל אביב יפו) 4706-10-15 **מדינת ישראל נ' עמרי מסרי**, (23.11.2015); ת"פ (שלום ירושלים) 8483-03-16 **מדינת ישראל נ' יניב אפרתי**, (01.12.2016); ת"פ (שלום קרית) 33947-10-15 **מדינת ישראל נ' שמעון סבג**, (14.06.2016); ת"פ (שלום ירושלים) 17917-05-14 **מדינת ישראל נ' דן מדינה**, (02.12.2015).

24. לאור כל האמור, מצאתי לאמץ את המלצתו העונשית של שירות המבחן, ואמנע מהשתת רכיב של מאסר בפועל. אולם, על מנת שחומרת מעשיו של הנאשם תמצא ביטוי בענישה שתושט עליו, אגזור עליו גם עונשי מאסר מותנים וקנס. מנגד, בשים לב לכך שהנאשם נגמל משימוש בסמים, ולאור הודעת מעסיקו לפיה הוא נדרש במסגרת עבודתו לנהוג ברכב, אסתפק בפסילת רישיון מותנית בלבד (מה גם, שהמאשימה לא עתרה לפסול את רישיונו של הנאשם).

25. **מכל המקובץ לעיל, הריני מורה כי הרשעתו של הנאשם תיותר על כנה, וגוזרת עליו את העונשים הבאים:**

א. **צו של"צ בהיקף של 300 שעות.**

בהתאם לאמור בתסקיר שירות המבחן, הנאשם יבצע את עבודות השל"צ במסגרת האצטדיון העירוני בקריית גת, בתפקיד עבודות כלליות.

הובהרה לנאשם חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן בביצוע עבודות השל"צ ומשמעות היעדר שיתוף הפעולה.

העתק ההחלטה בדחיפות לשירות המבחן.

ב. צו מבחן של שירות המבחן למשך שנה מהיום.

ג. מאסר מותנה למשך 4 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור עבירה לפי פקודת הסמים, מסוג עוון.

ד. מאסר מותנה למשך 6 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור עבירה לפי פקודת הסמים, מסוג פשע.

ה. פסילת רישיון נהיגה למשך שנתיים, וזאת על תנאי. הפסילה תופעל אם תוך 3 שנים מהיום יעבור הנאשם כל עבירה בניגוד לפקודת הסמים.

ו. הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך 10,000 ₪ שלא לעבור כל עבירה בניגוד לפקודת הסמים, וזאת לתקופה של שלוש שנים מהיום.

ככל שלא תיחתם ההתחייבות תוך 7 ימים, ייאסר הנאשם למשך 10 ימים.

ז. קנס כספי בסך 2,000 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו. הקנס יקוזז מסכום הפקדה שהפקיד הנאשם בקופת ביתה משפט במסגרת הליך המעצר מושא תיק זה, וזאת ככל שלא קיים עיקול על כספים אלו. היתרה תושב לנאשם.

הריני מורה על השמדת המוצגים בתיק - סמים, שקיות, שתילים, בכפוף לחלוקת תקופת הערעור.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, כ"ו סיוון תשע"ז, 20 יוני 2017, בהעדר הצדדים.